

TALMANSKONFERENS, ÖPPEN FÖR ALLA LEDAMÖTER
BRYSSEL, TISDAGEN DEN 18 FEBRUARI 2003

ORDFÖRANDESKAP: COX
Talman

(Sammanträdet öppnades kl. 9.40.)

Talmannen. – Jag vill framföra en varm och personlig välkomsthälsning till herr Simitis, den sittande ordföranden i rådet, och lyckönska honom till slutsatserna från gårdagens toppmöte och det djärva försök som det grekiska ordförandeskapet gjorde genom denna démarche i syfte att åstadkomma en större sammanhållning i Europeiska unionens gemensamma uttalande i denna fråga.

(Applåder)

Jag vet att du, herr rådsordförande, tog en viss politisk risk. Många röster gjorde gällande att tidpunkten var illa vald för ett sådant möte. Ni har visat att kritikerna hade fel.

Simitis, rådets ordförande. – (EL) Herr talman, mina damer och herrar! För ungefär tre veckor sedan väcktes frågan om Europeiska unionen borde hålla ett toppmöte, som skulle försöka ena de olika ståndpunkterna och utforma en gemensam Irakpolitik. Det grekiska ordförandeskapet ansåg att detta var nödvändigt, för det går inte an, så som det har varit vid tidigare toppmöten, att vi diskuterar olika frågor som gäller internationella relationer på alla kontinenter och inte tar upp den oerhört viktiga och centrala frågan om Irak och hur vi skall kunna garantera freden.

När det grekiska ordförandeskapet tog initiativet till sammankallande av toppmötet, kom det invändningar från en del länder. De sade att det var för tidigt, att tiden ännu inte var mogen, att det skulle leda till ett konstaterande av de meningsskiljaktigheter som råder inom unionen, att vi borde skjuta upp det till senare. Men vi har, givetvis efter överläggningar med andra, gått vidare, för vi anser att Europa måste vara närvarande på den internationella scenen, att Europeiska unionen trots meningsskiljaktigheter och olika ståndpunkter bör visa att den har resurser att överbygga motsättningarna. De europeiska medborgarna har för övrigt väntat sig att vi skall göra en insats, som leder till en gemensam hållning.

De demonstrationer som förra lördagen ägde rum över hela världen och som engagerade miljoner medborgare var ett bevis för den stora oro som råder i världen. Och det skulle vara egendomligt, om Europeiska unionen, Europeiska unionens ledning, inte reagerade på denna oro. Under de gångna veckorna, speciellt sedan åtta medlemsstater och kandidatländer skickat ett brev med sina ståndpunkter, har man hela tiden haft intrycket av att Europeiska unionen inte har någon utrikespolitik. Det är inte korrekt. I fråga om Irak fattade nämligen ministerrådet beslut den 27 januari, och den 4 februari riktades ett officiellt budskap till Irak. Det är emellertid välkänt att detta bara utgjorde en ram och att det fanns skarpa meningsskiljaktigheter i fråga om utvärderingen av vapeninspektörernas arbete i Irak, tolkningen av Förenta Nationernas säkerhetsråds beslut, och i fråga om det fortsatta arbetet på en lösning.

Vad som skulle krävas är alltså att vi kunde formulera vissa gemensamma punkter och komma fram till en gemensam handlingsplan i alla de frågor som inte avgjorts. Jag framhöll i går för mina kolleger att vår uppgift inte är att upprepa våra meningsskiljaktigheter och slå fast våra avvikande uppfattningar utan att få till stånd en ändring av situationen och föra fram vissa nya tankar och nya riktlinjer. Ni vet alla att ordförandeskapet är skyldigt att åstadkomma kompromisser. Ordförandeskapet har sina egna uppfattningar, men dess roll är inte att driva igenom sina uppfattningar. Dess roll är att försöka utforma en gemensam linje. Och jag anser att vi var mycket framgångsrika igår, när vi visade, för det första, att det finns fungerande metoder för att sammanjämka åsikter och skapa samförstånd, att Europeiska unionen inte är en helhet där var och en drar åt sitt eget håll utan att intressera sig för de andra, utan att det är en helhet som känner behovet av att diskutera och hantera olika ståndpunkter och slå in på en gemensam väg. Dessutom visade vi att det på denna gemensamma väg, trots de många meningsskiljaktigheterna, finns vissa gemensamma punkter, som vi alla är beredda att ta hänsyn till.

Vilka är dessa centrala punkter: den första är konstaterandet att ett krig leder till ödeläggelse, oavsett hur berättigat det är. Krig är därför en lösning som vi inte bör tillgripa förrän vi har uttömt alla fredliga möjligheter, alla möjligheter att hantera en kris på annat sätt och när det är uppenbart att alla alternativ till krig kan medföra värre ödeläggelse. Beslutet lyder: ”kriget är inte oundvikligt, våld bör användas endast som en yttersta nödlösning och i fråga om krisen är det Iraks ansvar att avsluta den genom att uppfylla säkerhetsrådets krav”.

Den andra punkten, som också betonas i detta beslut, är följande: Förenta Nationernas stadga, som innehåller bestämmelser om vad som kan göras, när världsfreden är hotad, säger uttryckligen att värnandet av världsfreden inte är en angelägenhet endast för en stat. Det är en angelägenhet för världssamfundet. Legalisering av alla slags insatser kan bara ske från ett håll: Förenta Nationernas säkerhetsråd. Det är den regel som gäller i våra internationella relationer. Och vi har ett exempel som nyligen varit aktuellt, Kosovo. Detta exempel visar att om man gör en sådan militär insats, måste man också sörja för en fredlig fortsättning, och den fredliga fortsättningen, som t.ex. i Kosovo, är det bara Förenta Nationerna som kan ansvara för. Det är därför Förenta Nationerna och säkerhetsrådet är centrum för insatserna. Det är säkerhetsrådet som tar initiativ, det är det som fattar beslut, det är det som ansvarar för de fortsatta aktionerna, och därför heter det i beslutet att "det är vår skyldighet att låta Förenta Nationerna stå i centrum för den internationella ordningen". Vi erkänner att det är säkerhetsrådet som har de främsta befogenheterna i fråga om avvapningen av Irak. Vi uttrycker vårt odelade stöd för rådet i dess utövande av sina befogenheter.

Den tredje punkten gäller svaret på utvecklingen i Irak. Irak har hittills, tyvärr skulle jag vilja säga, inte helt och fullt rättat sig efter Förenta Nationernas beslut. Landet har inte samarbetat förbehållslöst och har inte lämnat ut alla de uppgifter som krävs för att bekräfta att det inte har tillgång till några massförstörelsevapen. Vad vi dessutom måste konstatera är att Irak antligen bör samarbeta, vilket också framgår av Blix rapport, men vi vet alla att sådana ständiga uppmaningar att rätta sig efter beslut inte har något värde, om de upprepas utan att ge resultat. Att man ständigt bryter mot besluten visar att man inte tar kontroll- och samförståndsörfarandet på allvar. Om någon vägrar följa ett beslut och ständigt återoppar procedurfrågor, är det liktydigt med obstruktion, och vi har beslutat att vi bör rikta ett allvarligt budskap till Irak, för man har en känsla av att Irak försöker tänja på tidsramarna.

Den tredje punkt jag vill lyfta fram är det stycke som lyder "vi upprepar vårt fulla stöd till Förenta Nationernas vapeninspektörers fortsatta arbete". De måste få den tid och de resurser som Förenta Nationernas säkerhetsråd bedömer som nödvändiga. Säkerhetsrådet beslutar om vilka metoder inspektörerna skall använda i sitt arbete. Inspektionerna kan dock inte fortsätta i det oändliga utan fullt samarbete från Iraks sida, vilket måste innefatta att man lämnar ut alla kompletterande och detaljerade upplysningar om de frågor som vapeninspektörerna har tagit upp i sina rapporter. Bagdad får inte ägna sig åt självbedrägeri, det måste avväpnas och samarbeta omedelbart och fullt ut. Irak har en sista chans att lösa krisen på fredlig väg. Vi konstaterar att det är nödvändigt att vi bekräftar slutsatserna från föregående möte med rådet för allmänna angelägenheter, att vi erkänner den handlingsplan som bygger på dessa slutsatser och att vi inom Europeiska unionen visar en gemensam vilja till fortsatt samarbete.

Jag vill också nämna att det i detta beslut finns en passus om Mellanösternfrågan. Vi bör fortsätta att stödja tillämpningen av den plan som undertecknats av de fyra. Terrorismen och våldet måste upphöra. I fråga om förbindelserna med Förenta Staterna heter det i beslutet att "världssamfundets enighet är av vital betydelse för att dessa problem skall kunna lösas". Vi har förbundit oss att samarbeta med alla våra partner, och speciellt med Förenta Staterna, för att avväpna Irak, för att skapa fred och stabilitet i området och för att ge alla dess folk en värdig framtid.

Avslutningsvis, mina damer och herrar, vill jag framför allt berömma Europaparlamentets talman Cox för hans medverkan. I början av vårt sammanträde presenterade han parlamentets ståndpunkter, och jag anser att detta var mycket positivt. Vidare vill jag framhålla Förenta Nationernas generalsekreterare Kofi Annans medverkan. Han underströk också de punkter som ingår i beslutet, dvs. att man måste försöka undvika krig, att man måste fortsätta fredssträvandena, att man måste stärka vapeninspektörernas ställning och att Irak omedelbart måste rätta sig efter säkerhetsrådets beslut.

Det är möjligt att gårdagens möte inte var tillfredsställande för en del, som skulle vilja ha en konkret tidsplan med fastställda punkter för vad som skall göras under de följande dagarna. Men vi anser att det i dagens situation inte är möjligt att uppställa sådana tidsplaner. Man bör göra en bedömning av händelseförloppet med jämna mellanrum, initiativet tillhör säkerhetsrådet, och Europeiska unionen har gjort vad som varit möjligt, dvs. visat sitt intresse, fört en gemensam debatt, framhållit gemensamma principer och bekräftat att man håller på att utforma en gemensam politik. Det finns ett allmänt beslut, och vi måste hela tiden se till att genomföra det, att fylla det med innehåll. Och toppmötet i går visade att vi kan fylla beslutet med innehåll.

(Applåder)

2-004

Poettering (PPE-DE). – (DE) Herr talman, herr rådsordförande, kära kolleger! Herr rådsordförande Simitis, jag skulle först vilja tacka er för att ni är här i dag och jag vill gratulera er till gårdagskvällens framgång. När vi träffades i talmanskonferensen i Aten före jul sade ni: jag hoppas att alla är justa. Jag skulle som talesman för vår grupp, PPE-DE-gruppen, vilja säga er att vi alltid har stött det grekiska ordförandeskapet när det gäller att nå gemensamma lösningar. Förra veckan vid debatten med minister Giannitsis i Strasbourg gav vi uttryckligen det grekiska ordförandeskapet vårt stöd när det gällde att sammankalla stats- och regeringscheferna till detta toppmöte.

Jag skulle vilja göra tre korta påpekanden och även nämna på vilka punkter vi anser det vara nödvändigt att dra lärdom av vad som hänt. Den situation som ert ordförandeskap försatte er i var inte avundsvärd, med europeisk oenighet och de

spillror som låg framför oss. Jag vill inte än en gång skildra händelseförloppet då detta åter skulle göra skada. För oss måste det emellertid stå klart för all framtid att vi européer måste bemöda oss om gemensamma ställningstaganden. Det får inte finnas några deklARATIONER från en, två eller flera parter, som kommit till stånd vid sidan av Europeiska unionens gemenskapsförfaranden, utan vi måste handla gemensamt, och denna plikt till solidaritet har varje land. Om någon bryter mot detta leder det genast till motreaktioner hos andra och därför måste vi kräva av alla berörda regeringar att de använder de förfaranden som gemenskapen fordrar.

En andra lärdom som vi enligt min uppfattning måste ta – och detta oberoende av Irak, även om det hänger samman med detta – är att vi inte bör definiera vårt förhållande till Amerika, eller bättre uttryckt den europeiska enigheten, som motsats till Amerikas förenta stater utan vi behöver ett likaberättigat partnerskap. Om vi skulle definiera vårt förhållande som att den europeiska enigheten utgör en motsats till Förenta staterna så skulle vi genast driva alla blivande medlemsländer i Europeiska unionen, länderna i Mellaneuropa, över på Förenta staternas sida, eftersom dessa länder på grund av sina historiska erfarenheter – som jag nu inte vill fördjupa mig i här – då alltid skulle söka skydd hos Amerika när större hot uppträder. Därför måste vi eftersträva en enighet i Europa som alltid går ut på att åstadkomma ett likaberättigat partnerskap i förhållande till Amerika.

Ett tredje påpekande: ni har med rätta fört demonstranterna och de stora demonstrationerna på tal. I en demokrati – och detta är något som vi i Europa och i världen skall vara stolta över – utgör demonstrationer en naturlig del i vårt fria samhälle. Vi måste emellertid också se upp så att vi inte förväxlar orsak och verkan. Det är inte Amerikas förenta stater som är problemet utan Saddam Husseins brottsliga regim.

(Applåder)

Detta är, tror jag, den springande punkten, vilket vi inte får glömma i den glädjestund som vi i dag upplever. Resolutionen ger på ett mycket balanserat sätt uttryck åt allt detta, något som jag bara kan gratulera er hjärtligt till. Men om tusen ton kemiska stridsmedel, som antrax och nervgasen VX, i dag är försvunna och den brottsliga regimen i Irak inte lägger fram bevis för var dessa vapen finns, så måste vi ägna stor uppmärksamhet åt detta de närmaste dagarna och veckorna. Jag kan därför bara hålla med er när ni säger att detta nu är en sista chans för Saddam Hussein. Han måste samarbeta eller också måste han avväpnas. Jag kan bara hoppas att detta då sker fredligt och inom ramen för Förenta nationerna.

Ett avslutande påpekande, herr rådsordförande: jag tycker att det är mycket lyckat att man i deklARATIONEN även uttryckligen refererar till freden i Mellanöstern och konflikten mellan Israel och Palestina. Vi måste ge arabvärlden en signal om att Europa vill lämna sitt bidrag för att såväl Israel som Palestina skall kunna leva inom säkrade gränser, att vi alltså inte är antiarabiska utan att vi bemödar oss om en verklig och rättvis fred. I denna anda vill vår grupp, PPE-DE-gruppen, än en gång gratulera er å det hjärtligaste. Vi hoppas också att ni även fortsättningsvis har framgång med att å ena sidan skapa fred men även med att avvärja farorna och framför allt med att bevara enhälligheten bland européerna. Jag önskar er all framgång med detta!

(Applåder)

2-005

Barón Crespo (PSE). – (ES) Herr talman, herr rådsordförande, ledamöter! I den socialdemokratiska gruppens namn vill jag börja med att med glädje välkomna ordförande Simitis mod och politiska beslut att kalla till ett toppmöte som inte var informellt utan som var ett extraordinärt toppmöte, vilket gjorde det möjligt att anta en resolution. En resolution vi är fullständigt överens om eftersom den i huvudsak följer den resolution Europaparlamentet antog i januari. Det visar att vi kan arbeta tillsammans och komma vidare.

Man bör också uppmärksamma Förenta nationernas generalsekreterare, Kofi Annans, närvaro först här i parlamentet – vilket vi tackar för – och därefter i rådet. Jag anser att Europeiska unionen och Förenta nationerna kan arbeta tillsammans och detta är ett prov på det.

Det finns en viktig del i allt detta, förutom det offentliga mötet i säkerhetsrådet i fredags, som var en historisk händelse, dvs. uppkomsten av en europeisk allmän opinion – jag skulle vilja säga global. Den är den nya stormakt som håller på att ta form i historien och som vi måste försvara och stödja.

(Applåder)

Herr rådsordförande! I texten talas det om *the people of Europe*, Europas folk. Varför inte lägga fram ett ändringsförslag till utkastet från konventet för att också säga att vi i Europa är ett folk? Det skulle också vara viktigt.

När det gäller resolutionen håller vi fullständigt med om att man måste kämpa för en total och effektiv avrustning, att kriget inte är oundvikligt – det är vad parlamentet bekräftade i sin resolution som ni har tagit till er –, att inspektörerna bör fortsätta sitt arbete, och att det i enlighet med resolution 1441, som också Förenta nationernas generalsekreterare nämnde

här i går, inte finns en tidsbegränsning för deras arbete. Det är sant att de inte kan fortsätta i all evinnerlighet, men vi måste stödja det arbete som görs av inspektörerna, som leds av en europeisk medborgare, Blix, som jag känner mig oerhört stolt över.

En annan viktig del är budskapet till Saddam Hussein, att vi måste fortsätta att utöva påtryckningar och att han måste samarbeta ärligt eftersom – och det är viktigt – det huvudsakliga offret för det som händer är det irakiska folket.

Herr ordförande! Jag tycker också att det är lyckat att man, i en så svår fråga som Mellanöstern, får med ett budskap till arabländerna. Man måste insistera på att lösa den israelisk-palestinska konflikten och vi bör föra en aktiv politik ur europeisk synvinkel.

Jag tror att det viktigaste vi uppnådde i går, efter de svårigheter och kriser vi genomlevt, är att ordförandeskapet har lyckats nå enighet, har lyckats uppnå att Europa är med och är aktivt. Och dessutom – och i den frågan tror jag att man måste vända sig till medlemsstaterna – hölls det stora demonstrationer i Förenta staterna. Vi är lojala partner till Förenta staterna, men vi är partner på jämlika villkor och med lika rättigheter inom ramen för arbetet i Förenta nationerna.

En annan fråga som jag tycker att man bör understryka är det tredje stycket i resolutionen där man säger att detta är en mycket viktig fråga för mänsklighetens framtid. Det sätt man hanterar Irakkrisen på är ett s.k. *test-case*. Det är ett exempel som kommer att få en betydande inverkan på världen under de kommande decennierna.

Herr ordförande! Ni kommer att träffa kandidatländernas ledare vid middagstid. Jag anser att ni bör ge dem ett positivt budskap och understryka att vi inte bara är en jordbruks- och strukturfondsunion utan en union som bör grunda sig på gemensamma principer och värden.

(Applåder)

2-006

Watson (ELDR). – *(EN)* Herr talman! På ELDR-gruppens vägnar vill jag lyckönska det grekiska ordförandeskapet till de anmärkningsvärda framgångar man har haft med att utarbeta en balanserad och sammanhängande gemensam ståndpunkt angående Irak. Detta rättfärdigar beslutet att sammankalla till toppmötet och ge Europeiska unionen ett tillfälle att förenas efter de senaste dagarnas hätska stämning.

Denna gemensamma ståndpunkt är ett stort framsteg eftersom man gör Förenta nationerna till den centrala aktören i processen. Man stöder även det arbete som FN:s inspektörer utför för att få till stånd en fredlig avrustning, samtidigt som man ålägger Irak att i detta sammanhang uppvisa fullständig samarbetsvilja och säger att det kan bli nödvändigt med militära insatser för att driva igenom Förenta nationernas vilja om Irak inte uppfyller detta krav.

Min grupp välkomnar det faktum att de hittills stelbenta ståndpunkterna nu har avlägsnats: Förenade kungariket har erkänt att tonvikten bör läggas på en fredlig lösning av krisen, med krig som sista utväg och då med stöd från FN, och Tyskland har insett att man inom FN måste vara beredd att tillgripa vapenmakt som en sista utväg om man vill behålla sin trovärdighet.

Herr rådsordförande, jag vet inte vilka ingredienser som ingick i de dolmar ni serverade till förrätt men det fungerade utan tvekan!

(Skra)

Därför är det synd och skam att den positiva andan förmörkades av president Chiracs ogrundade och nedlåtande uttalanden om de tillträdande medlemsstaterna efter toppmötet.

(Applåder)

Jag misstänker att det hade underlättat om kandidatländerna hade bjudits in till detta extra toppmöte. I frågor av den här typen behöver vi ett så brett samförstånd som möjligt.

Under ett möte som hölls med gruppledarna i kammaren i går, berättade Kofi Annan för oss att ingen av de tre resolutionerna från säkerhetsrådet innehåller ett slutdatum för inspektionerna. Liberaldemokraterna uppmanar säkerhetsrådet att anta ytterligare en resolution med ett slutdatum för fullbordan om det inte sker några uppenbara framsteg under inspektionerna de kommande veckorna.

Saddam Hussein borde få höra ”akta dig den 15 mars”. Betydelsen av de fjorton dagar som skiljer Blair från Chirac handlar snarare om att förbereda stöd till en miljon undernärda barn och fem miljoner irakier som saknar rent vatten och fullvärdig hälsovård, än om att arbeta för att åstadkomma ett krig.

Herr rådsordförande, liberaldemokraterna välkomnar den EU-ståndpunkt som ni har utarbetat. Den amerikanske poeten Robert Frost skrev om två vägar som går åt olika håll in i en gul skog. Europa måste uppmana Förenta staterna att välja den väg som leder till Förenta nationerna. Den vägen är mindre använd. Och det kommer att göra hela skillnaden.

(Applåder)

2-007

Kaufmann (GUE/NGL). – *(DE)* Herr talman, herr rådsordförande! Ert initiativ till detta extra toppmöte var riktigt, för det är en sak, som också har skrivits in i deklARATIONEN i kväll, som stämmer. Det sätt på vilket situationen i Irak regleras kommer att ha en viktig inverkan på världen under de närmaste årtiondena. Herr rådsordförande, deklARATIONEN om Irak från EU:s stats- och regeringschefer förespråkar först och främst en fredlig lösning av krisen. Vapeninspektörerna skall fortfarande ges tid till sitt arbete och de skall även förfoga över de medel som de enligt säkerhetsrådets uppfattning behöver. DeklARATIONEN ger också uttryck åt den uppfattningen att ansvaret för krig och fred skall ligga kvar hos FN:s säkerhetsråd, och det är bra.

Samtidigt heter det emellertid i deklARATIONEN: krig kan inte under alla förhållanden undvikas, våld kan sättas in som ett sista medel. Jag vill helt klart säga er: denna utsaga står i bjärt kontrast till viljan hos majoriteten av medborgarna i Europeiska unionen och hela världen. Därför anser jag att denna deklARATION totalt sett är en dålig kompromiss. Den skall framför allt rädda ansiktet på å ena sidan Tysklands och Frankrikes och å andra sidan Storbritanniens, Spaniens och Italiens stats- och regeringschefer. Dessförinnan hade redan Nato utan fransk medverkan genom ett liknande konststycke möjliggjort militära planer gällande Turkiet i händelse av krig mot Irak. Förbundskansler Schröder medgav att Tyskland hade varit tvunget att sätta sig i rörelse. Enligt min uppfattning i fel riktning.

Herr rådsordförande, denna deklARATION kan som jag ser det inte överskylla det faktum att Europa är kluvet i den existentiella frågan om krig och fred, och detta på ett så djupgående sätt som aldrig förr i unionens historia. Denna klyfta går inte tvärs genom Europeiska unionen, det är en klyfta mellan regeringar och folk. Detta blev tydligt under veckoslutet, då miljoner och åter miljoner medborgare demonstrerade sin vilja. De uttalade sig med stor enighet på Europas gator och torg för en gemensam europeisk utrikespolitik, närmare bestämt för en fredsbevarande utrikespolitik. Detta budskap från veckoslutet är entydigt. Europas människor vill inte ha något krig, och som direkt vald representant för folket, som ledamot i Europaparlamentet, vill jag också säga att det är vår plikt att här klart bekänna oss till denna folkets vilja och inte hemfalla åt illa valda kompromisser.

Avslutningsvis, herr rådsordförande, skulle jag vilja säga att vi för närvarande i Europeiska konventet håller på med att utarbeta en konstitution för Europa. Då situationen är sådan som jag inledningsvis nämnde kommer det att ha betydande konsekvenser för världen och för den europeiska utrikespolitiken hur vi nu förhåller oss. Därför anser jag att en klar utsaga verkligen hör hemma i den europeiska konstitutionen, nämligen att Europa driver en oberoende politik som är så utformad att man fördömer krig som politiskt medel.

(Applåder)

2-008

Frasconi (Verds/ALE). – *(IT)* Jag vill också först tacka det grekiska ordförandeskapet. I en situation där det dessvärre inte finns någon skyldighet att komma fram till en gemensam europeisk ståndpunkt – som ni själv påpekade, herr ordförande – så är ändå denna samsyn och strävan efter att uppnå en sådan av avgörande betydelse. Det är viktigt, inte bara på grund av den effekt som en sådan samsyn skulle kunna få på hur händelserna utvecklas, utan också i relation till allmänheten som vill att Europa skall spela en enande roll på den internationella scenen och vars mobilisering inte kan ignoreras. Jag tackar med andra ord för ert tålmodiga arbete. Jag tackar för att ni lyckades utverka Kofi Annans närvaro i rådet, även detta ett viktigt faktum. Jag tackar för att er utrikesminister deltog i det informella sammanträdet med Arabförbundet. Jag är så nöjd med ert arbete att jag frågar mig vad som kunde ha hänt om Europeiska unionen haft en enda plats i Förenta nationerna. Ert arbete skulle i så fall ha varit ännu viktigare och fått ännu större betydelse.

Tiden kommer att utvisa om detta provisoriska avtal kommer att bidra till att bevara freden och avvärja Irak. I dag har avtalet under alla omständigheter den förtjänsten att sammanföra ståndpunkter som ligger närmare varandra än vad krigiska uttalandena från den ena eller andra parten skulle kunna få oss att tro. Men det som gör att man förstår att var och en tolkar avtalet som den vill, är att de amerikanska reaktionerna på slutsatserna från rådet i det stora hela är positiva. Denna mångtydighet, herr ordförande, kan inte vara länge. Avståndet mellan den tid som inspektörerna begärt och den som Förenta nationerna tänker sig kommer snart att tvinga oss att välja sida på ett sätt som inte längre tillåter att vi stannar kvar i denna osäkerhet. Och här återgår initiativet uppenbarligen till säkerhetsrådets medlemmar. Det finns för få aktörer i världen som vet hur man bygger upp en flerpölig värld, där det finns ett fåtal klara regler och där alla vill ha fred. Detta framgår mycket tydligt av händelserna under dessa dagar. På ett par månader har amerikanerna lyckats få hela världen emot sig, och länderna i arabvärlden har hittills misslyckats i sina försök att skapa en gemensam ståndpunkt. Europa skulle kunna spela en sådan positiv roll, men det har framkommit oroande oklarheter i uppförandet under dessa sista timmar från vissa av Europas viktigaste medlemsstater: från att fortsätta bomba Irak, med inte bara amerikanska utan också brittiska

flygplan, till – på ett helt annat plan, uppenbarligen – olämpliga ord från president Chirac, som verkligen inte är rätt person att lära utvidgningsländerna om information och samråd, bortsett från det faktum att vi alla naturligtvis instämmer i värdet av det han säger.

Under de kommande dagarna, herr ordförande, kommer samlande krafter som ni, men även som Kofi Annan och medlemmarna av säkerhetsrådet, att spela en viktig roll: det gäller att undvika att Förenta nationernas trovärdighet hamnar i direkt konflikt med Förenta staternas trovärdighet och prestige, framför allt internt. För mig är detta en mycket viktig uppgift för att veta om vi skall få krig eller fred.

Ett sista ord, herr ordförande. Jag hoppas att ni även skall utnyttja all er skicklighet under de kommande månaderna för att även hitta en lösning på Cyprenkonflikten.

(Applåder)

2-009

Collins (UEN). – *(EN)* Herr talman! Låt oss alla vara på det klara med betydelsen av innehållet i den gemensamma deklaration som EU:s ledare utfärdade i går kväll.

EU:s regeringar har utfärdat en kraftfull och bestämd varning mot Saddam Hussein om en fredlig avrustning och detta är den sista möjligheten för Iraks regering att lösa krisen med fredliga medel.

Iraks regering är nu fullt medveten om att EU:s regeringar kommer att hålla Saddam Hussein ansvarig för följderna om man fortsätter att trotsa världssamfundets vilja. Med andra ord är ett krig som tur är inte oundvikligt och militära medel kommer att användas endast som en sista utväg. Det står klart att Europeiska unionens ledare på nytt har fastslagit den gemensamma plattform som syftar till att garantera att bestämmelserna i FN:s resolution 1441 genomförs till fullo.

Den överenskommelse som uppnåddes i går vittnar om de ansträngningar som gjorts under den senaste tiden för att överbrygga de olikheter som finns mellan EU:s regeringar om hur man på bästa sätt skall avrusta den irakiska regeringen. Genom gårdagens toppmöte har man sett till att politisk samsyn nu har ersatt den uppenbara oenighet som den senaste tiden rått mellan EU:s regeringar.

Europeiska unionen måste fortsätta att söka efter en fredlig lösning på denna kris. Uppenbarligen är Europas medborgare av den åsikten.

Vi vill att Irak avrustas och att dess massförstörelsevapen avlägsnas. Vi vill undvika en militär konflikt och slå vakt om det primära ansvar som Förenta nationernas säkerhetsråd har.

Jag stöder och välkomnar de kommentarer som Kofi Annan, Förenta nationernas generalsekreterare, har framfört och han förtjänar även att prisas för sitt ledarskap i dessa tider. Han har rätt när han säger att alla åtgärder mot Irak som inte har Förenta nationernas stöd helt enkelt saknar legitimitet. Förenta nationerna har spelat en nyckelroll i hela den process som går ut på att skapa garantier för att Iraks regering avrustas. Vi har hela tiden givit vårt stöd åt detta system för internationell kollektiv säkerhet, med Förenta nationerna i centrum, där denna organisation har det primära ansvaret för att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

Till sist skall vi och måste vi fortsätta att stödja detta system med en internationell makt i våra ställningstaganden beträffande Irakkrisen. Det handlar inte om att välja sida, utan om att välja ett förståndigt och motiverat sätt för att lösa denna kris.

(Applåder)

2-010

Bonde (EDD). – *(DA)* Herr talman! Mötet i går med Förenta nationernas generalsekreterare Kofi Annan var en stark upplevelse. Oavsett var någonstans var och en av oss står i den nuvarande krisen är Annan den rätta mannen i en svår tid. Annan var fast besluten att avvärja Saddam, som Förenta nationerna beslutat, men också att enbart tillgripa krig som en sista utväg. Frågor gällande krig och fred bör lösas inom Förenta nationernas ramar. Säkerhetsrådet får avgöra om Irak har brutit mot eller uppfyllt dess villkor. Om det skulle bli ett krig måste hela världen stå som avsändare och inte enbart Förenta staterna, Storbritannien, Europeiska unionen eller någon enskild nation eller allians. Enligt folkrätten har varje land rätt till självförsvar, men ingen har rätt att själv skipa rättvisa i andra länder.

Förenta nationerna har monopol på våldsanvändning, och det är viktigt att det också förblir på det viset. Ingen kan misstänka Förenta nationerna för att vilja ha någonting annat än fred. Alla irakier vet att det hela upphör när Förenta nationernas resolution om avvärjning har genomförts. Alla i Mellanöstern vet att Förenta nationerna inte är ute efter att tillskansa sig det sista de kan av oljan. Endast genom en gemensam resolution i säkerhetsrådet kan vi uppnå avvärjning och

få en garanti för fred. Det bör i fortsättning vara det svar Europeiska unionens medlemsstater ger Förenta staterna. Följ Förenta nationernas linje och stöd Kofi Annan. Det finns ingen genväg.

Ett eventuellt militärt angrepp måste åtföljas av en ännu större insats till förmån för civilbefolkningen. 60 procent av Iraks medborgare är beroende av livsmedel i utbyte mot olja. Det första krigsoffret blir inte Saddam, utan tio miljoner civila som kommer att svälta och kanske två miljoner som kommer att fly. Beredvilligheten att hjälpa måste vara större än beredvilligheten att döda. Det är inte bara en fråga om anständighet, det är också en mycket självvisk fråga om att ge rätt signal till världen och till dem som letar efter argument för självmordsbomber och terrorism. Vi skall ta oss fram med fred och givmildhet, och vi skall också dra lärdom. Förenta nationerna bör ha sin egen ”snabba insatsstyrka” som kan sättas in till följd av resolutioner från säkerhetsrådet. Det var det önskemål Kofi Annan framförde till oss i går. Låt oss stödja honom så mycket vi kan innan bomberna ger upphov till blodbad i Bagdad.

2-011

Dell'Alba (NI). – (IT) Herr rådsordförande! Som företrädare för de italienska radikala ledamöterna vill även jag tacka er och det grekiska ordförandeskapet för initiativet att sammankalla ett extra toppmöte, för att ha inbjudit Kofi Annan, för att ha lyckats komma fram till en gemensam ståndpunkt, vilket sannerligen inte var självklart, en ståndpunkt som framför allt har den fördelen att den klargör att orsaken till krisen under alla omständigheter heter Saddam Hussein – det är många, kanske drivna av de bästa avsikter, som ofta glömmer detta – och att huvudproblemet är bristen på respekt från regimens sida när det gäller löftena om avväpning. Jag vill också tacka er för att ha definierat användningen av våld som den sista utvägen, utan att emellertid någon av de femton har uteslutit det alternativet a priori, och slutligen för att ni tydligt angett FN:s och framför allt säkerhetsrådets ansvar och centrala roll.

I slutet av deklarationen från i går påminner Europeiska rådet om löftet från unionen att uppnå en avväpning av Irak och fred och stabilitet i regionen samt att skapa en anständig framtid för de människor som lever där. Vi skulle ha föredragit en uttrycklig hänvisning till och löften om frihet, demokrati, grundläggande rättigheter för alla irakier som i över tjugo år levat under en av världshistoriens grymmaste diktaturer. Ur den synpunkten, herr talman, tror vi att FN:s roll är vital och av avgörande betydelse, om Saddams regim inte skulle hålla sina löften, framför allt för den tid som följer efter Saddam. Jag hoppas med andra ord att även unionen, i likhet med vad tusentals och åter tusentals medborgare har krävt, skall ställa sig bakom kravet på en interimregering som tillsammans med Förenta nationerna skall kunna styra landet efter Saddam Hussein, om detta skulle bli nödvändigt under de kommande månaderna.

2-012

Talmannen. – Därmed har alla politiska grupper tagit till orda. Jag vill informera er om att rådets ordförande strax kommer att lämna oss eftersom han måste närvara vid ett antal bilaterala möten före det möte med anslutningsländerna som han kommer att sitta som ordförande vid senare under förmiddagen.

Jag föreslår därför att vi nu tar frågorna i den ordning som de kommer. Jag har redan en lista som är längre än den tid vi har till vårt förfogande. Jag ber redan på förhand om ursäkt för detta.

2-013

Deva (PPE-DE). – (EN) Herr talman! Jag vill lyckönska den sittande ordföranden i rådet till det ledarskap han har uppvisat och för detta uttalande som verkligen är mycket mer gediget än vad man förra veckan hade kunnat vänta sig.

Gång efter annan har Förenta staterna offrat manskaper och materiel till förmån för främlingars frihet. Om amerikanerna inte hade gjort detta för cirka sextio år sedan skulle ingen av oss sitta här i dag. Denna gång råkar det vara för att befria Iraks folk. Ett krig kan bli den sista utvägen. Ingen önskar krig, men om kriget kommer måste vi erkänna de uppoffringar som Förenta staternas befolkning gång på gång gjort för främlingars frihet. Europeiska unionen tror emellertid på ett gott styre, demokrati och rättssäkerhet och det är kanske inom dessa områden som Europeiska unionen och dess medlemsstater kan spela en fullvärdig roll genom att upprätta demokratiska institutioner i Irak.

2-014

Berès (PSE). – (FR) Herr talman! Jag gratulerar rådets tjänstgörande ordförande! Ni har hört Blix; ni har hört vad den europeiska allmänheten – denna nya supermakt som ordföranden i min grupp kallade den – har sagt till oss. Här i Europeiska unionens 15 medlemsstater, och där i Europeiska unionens framtida medlemsstater, säger allmänheten till oss att krig inte kommer att sätta stopp för terrorismen, i motsats till vad Bushadministrationen försöker få oss att tro. Europas allmänhet säger att man tror på den kollektiva säkerheten och ställer oss inför en utmaning: att skapa förutsättningar för en europeisk säkerhetspolitik. En sådan politik bör göra det möjligt för länder på väg in i EU att se att det är inom Europeiska unionen – också i det gamla Europa – som denna kollektiva säkerhetsstyrka måste byggas.

Herr rådsordförande! Kan vi räkna med er beslutsamhet, så att Europeiska unionen använder all sin auktoritet i morgon för att motsätta sig bruk av våld, och så att de som har vetorätt i säkerhetsrådet vågar fullfölja den linje som vi har påbörjat tillsammans?

2-015

Malmström (ELDR). – Herr talman! Tack, herr rådsordförande, för det initiativ som ni har tagit och det mycket lyckosamma resultatet. Det är bara att beklaga att detta möte inte hölls för ett par veckor sedan.

Jag har två frågor till er. För det första: Vilka reaktioner har ni fått från Washington? Jag utgår från att ni i går kväll ringde och meddelade slutsatserna från gårdagens möte. För det andra: Tror ni att detta kan vara ett slags genombrott för den framtida europeiska utrikes- och säkerhetspolitiken, dvs. att man nu har nått en gräns som innebär att man i framtiden faktiskt kommer att försöka koordinera på ett bättre sätt? Eller var det "under galgen" som man nu kom överens? Vilken bedömning gör ni inför framtiden?

2-016

Alavanos (GUE/NGL). – (EL) Herr talman! Även jag uppskattar de goda avsikterna och initiativen från den grekiske premiärministern och hans medarbetare. Men jag vill också uttrycka en viss oro över att resultatet påminner lite om unisex, dvs. att det kan bäras av både den ene och den andre. Och därför skulle jag vilja ställa följande frågor till herr premiärministern, så får vi se om min oro är befogad eller ej:

Varför har man, för första gången i en så officiell gemenskapstext, tagit med den positiva betydelsen av Förenta staternas och Storbritanniens ensidiga militära närvaro i Irak? Det är första gången som satsen "*the military build up has been essential*" har tagits med i en så officiell gemenskapstext.

Min andra fråga gäller vapeninspektionerna. Irak anklagas för att fortsätta att trotsa världssamfundet. Inspektörerna har ändå sagt att det gjorts vissa framsteg. Varför nämner man inte det?

2-017

Segni (UEN). – (IT) Herr rådsordförande! Den framgång ni hade i går – som hela Europaparlamentet applåderar – ger även er, er regering och ert ordförandeskap för unionen en betydande prestige och därmed, kanske, nyckeln till att försöka nå nya framgångar. Jag skulle vilja ställa två frågor till er. När det gäller en punkt verkar denna resolution klar och tydlig och jag tycker framför allt det verkar som om den innebär en förändring gentemot den tidigare utvecklingen. Det gäller den punkt där man ger FN:s säkerhetsråd all makt att besluta om det är nödvändigt att ingripa militärt eller inte. Detta tycker jag åtminstone verkar vara en tydlig punkt i resolutionen. Min fråga är som följer: vissa europeiska regeringar – framför allt Förenade kungarikets, men även den italienska och den spanska regeringen – var tvivlande och negativa till denna punkt. Innebär slutsatserna från i går att principen att det skall vara FN:s säkerhetsråd som beslutar nu accepteras av alla femton? För det andra: tänker ni sammankalla till ett nytt toppmöte för att försöka skapa en gemensam ståndpunkt inom säkerhetsrådet innan det nya beslutet tas i säkerhetsrådets presidium?

2-018

Maij-Weggen (PPE-DE). – (NL) Herr talman! Jag skulle vilja gratulera herr Simitis till resultatet. Jag är också stolt över att just ett litet land har klarat av att finna en väg ut ur den återvändsgränd som framför allt orsakats av stora länder. Det är värt en stor komplimang.

Jag har tre frågor. För det första: anser ni att en andra resolution i FN:s säkerhetsråd fortfarande är nödvändig? Har man talat om detta i rådets kretsar?

Den andra frågan: har man också enats om att Tyskland, Frankrike, Spanien och Förenade kungariket nu skall försöka ha samma ståndpunkt i säkerhetsrådet? För den här uppvisningen i oenighet är en dålig uppvisning.

Min tredje kommentar: Jag har förstått att ni snart kommer att tala med kandidatländerna. Jag irriterade mig verkligen på kommentaren från Chirac som jag såg på tv i morse, där han sade till kandidatländerna att hädanefter inte yttra sig i sådana här frågor. Jag ansåg att Chirac ändå var den sista som kunde säga detta. Hur kommer ni att förhålla er till kandidatländerna vid ert möte efter sammanträdet?

2-019

Schulz (PSE). – (DE) Herr talman, herr rådsordförande! Jag tror att det är en god hjälp i vår diskussion om vi jämför två budskap från i söndags och två budskap ur denna resolution. De två budskapen från i söndags kommer från Rice och utrikesminister Powell. Det ena budskapet löd: tiden löper ut. Det andra budskapet: vi talar om veckor, inte om månader. De två budskapen ur vår resolution som jag skulle vilja jämföra med är följande: kriget är inte oundvikligt, och inspektörerna behöver den tid och de medel som säkerhetsrådet vill ge dem. Jag tror inte att den framgång med vilken ni har beskrivit den europeiska uppfattningen om hur konflikten skall lösas kan bli tydligare. För detta förtjänar ni med ert initiativ, herr rådsordförande, ett mycket, mycket stort erkännande.

(Applåder)

2-020

Simitis, rådets ordförande. – (EL) Mina damer och herrar, jag tackar er för era påpekanden. Jag tror att dessa påpekanden tyder på en gemensam iver att ytterligare stärka en gemensam europeisk politik som bygger på principer, principen att vi

måste eftersträva en fredlig lösning av konflikter och att denna fredliga konfliktlösning måste genomföras i överensstämmelse med den internationella rättens regler.

Ett svar på en konkret fråga som ställdes: jag fick frågan varför inte kandidatländerna var närvarande i går och varför det finns ett separat förfarande för dem. Det finns en praxis i Europeiska unionen, som har följts vid alla tidigare utvidgningar. Denna praxis innebär att kandidatländerna inte medverkar i Europeiska unionens organ, i råden, i toppmötet, förrän de har undertecknat sitt anslutningsfördrag. Efter undertecknandet av fördraget, och fram till dess att det har ratificerats av parlamenten, deltar de som observatörer.

För dessa tio länder gäller alltså principen att de inte kan delta före den 16 april. Efter den 16 april kommer de att delta som observatörer, och fr.o.m. den 1 maj 2004 kommer de, såsom har beslutats, att vara fullvärdiga medlemmar. Jag anser att detta är en klok regel, för det är först när man har iklätt sig förpliktelser genom att underteckna anslutningsfördraget som man kan utöva sina rättigheter och ha en helhetssyn på målsättningarna och deras följder. Jag kommer att träffa representanter från kandidatländerna senare i dag. Jag skall samtala med dem och jag kan försäkra er om att jag anser att Europeiska unionen framför sig har ett mål som är lika viktigt som bevarandet av världsfreden, och det är att minska avståndet mellan Västeuropa och Öst- och Centraleuropa, att ena hela det europeiska området och att utforma en gemensam politik och gemensamma ståndpunkter, som kan omfatta och sammansvetsa alla. Att det ännu inte är så i dag är ett resultat av den historiska utvecklingen, den splittring som rått inom Europeiska unionens område och som inte får upprepas.

Avslutningsvis, mina damer och herrar, skulle jag på ett annat sätt vilja upprepa vad jag sade tidigare om betydelsen av gårdagens beslut på ett mera allmänt plan. Herr Cox sade någonting mycket fint igår, och han har gett mig tillåtelse att läsa upp det igen:

2-021

(EN) Om vi har någonting att lära av den nuvarande debatten, så är det att det finns en klyfta mellan våra strävanden och vår kapacitet att agera. I en tid då vi diskuterar Europas framtid måste vi inse att våra konstitutioner och institutioner kommer att vara luftslott om de inte levandegörs av en beslutsam politisk vision och vilja. Detta är den utmaning vi står inför.

2-022

(EL) Vi instämmer i detta, och vi har i det förflutna kunnat konstatera att denna gemensamma vilja och vision inte har funnits i den utsträckning vi skulle ha önskat.

Gårdagens beslut har visat att vi kan komma överens, att vi kan ha gemensamma principer och sträva efter gemensamma mål. Detta är förvisso ingen lösning på problemen. Det är förvisso oklart vad som kommer att hända i framtiden. Det kan förvisso uppstå nya meningsskiljaktigheter. Men om vi inte bekräftar, om vi inte trycker på, om vi inte säger med kraft att vi vill ha ett gemensamt Europa, så kommer vi inte att lyckas med det. Och det sade vi igår, och det är positivt.

(Applåder)

2-023

Talmannen. – Kolleger, jag vill tacka er för er medverkan i dag. Jag tackar även rådets sittande ordförande för att han trots sitt späckade program i Bryssel ändå var villig att närvara här denna förmiddag, för hans samarbete med Europaparlamentet och för hans insatser i rådet under gårdagen och med kandidatländerna denna förmiddag. Men framför allt, herr rådsordförande, lyckönskar vi er till de framsteg som gjorts.

(Sammanträdet avslutades kl. 10.40.)